

Sygn. akt I ACa 685/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Iwona Wiszniewska
Sędziowie:	SA Eugeniusz Skotarczak SA Edyta Buczkowska-Żuk (spr.)
Protokolant:	sekretarz sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2015 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa A. R.

przeciwko A. G.

o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 27 maja 2015 roku, sygn. akt I C 527/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach pierwszym i trzecim w ten sposób, że:

1. w punkcie pierwszym pozbawia wykonalności nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 20 czerwca 2011 roku, wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności dnia 11 sierpnia 2011 roku oraz dalsze tytuły wykonawcze wydane w sprawie I Nc 198/11, postanowieniami Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 15 września 2011 r. 30 grudnia 2011 r. i 25 stycznia 2012 r. oznaczone numerami 2, 3, 5 i 6 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku, każdy ponad kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty; a powództwo o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku oznaczonych numerami 1, 4, 7 i 8 oddala;

2. w punkcie trzecim znosi wzajemnie między stronami koszty procesu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

SSA E. Buczkowska-Żuk SSA I. Wiszniewska SSA E. Skotarczak

Sygn. akt I ACa 685/15

UZASADNIENIE

Powód A. R. w dniu 7 maja 2014 roku wniósł pozew przeciwko A. G., domagając się:

a/ pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

b/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 1 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

c/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 2 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

d/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 3 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

e/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 4 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

f/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 5 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i

dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

g/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 6 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

h/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 7 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

i/ pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 8 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 500.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 39456,16 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2011 roku w wysokości 204,79 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 6250 złotych;

j/ pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 1041/12, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 4 października 2012 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 21143,84 złotych wraz z odsetkami wynoszącymi na dzień 20 lutego 2014 roku kwotę 4376,33 złotych i dalszymi odsetkami w wysokości 265 złotych za każdy dzień zwłoki;

k/ pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 października 2010 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 219/10, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 18 listopada 2010 roku oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2011 roku, sygn. akt I ACa 719/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 12 stycznia 2012 roku - zasądającego od powoda na rzecz pozwanego kwotę 30.000 złotych wraz z odsetkami do dnia 18 kwietnia 2014 roku w wysokości 23521,94 złotych i dalszymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2014 roku w wysokości 10,68 złotych za każdy dzień zwłoki oraz kosztami procesu w wysokości 2467,08 złotych.

Powód ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Powód w uzasadnieniu pozwu powołał się w pierwszej kolejności na prowadzenie egzekucji niezgodnie z treścią tytułów wykonawczego, które zostały - według powoda - wykorzystane niezgodnie z ich zakresem. Powód powołał się także na fakt, że doszło do umorzenia wierzytelności stwierdzonych tytułami wykonawczymi na skutek dokonanego przez powoda potrącenia przysługujących mu w stosunku do wierzycieli wierzytelności z tytułu korzystania przez pozwanego z nieruchomości powoda bez tytułu prawnego obejmujących równowartość uiszczanego podatku rolnego, pobranych przez pozwanego pożytków z nieruchomości rolnej oraz utraconych pożytków możliwych do uzyskania z tytułu dzierżawy przedmiotowej nieruchomości.

Pozwany A. G. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył, aby powodowi przysługiwały w stosunku do niego wierzytelności objęte zarzutem potrącenia [k. 348 - 351 akt].

Powód A. R. w piśmie z dnia 3 kwietnia 2015 roku i w piśmie z dnia 21 kwietnia 2015 roku oraz na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 roku [k. 1160 - 1161 akt] ograniczył powództwo do:

a/ żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

b/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 1 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

c/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 2 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

d/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 3 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

e/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 4 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

f/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 5 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

g/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 6 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

h/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 7 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

i/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 8 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie

o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 złotych tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty.

W pozostałym zakresie powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia, cofając jednocześnie zarzut potrącenia jako podstawy pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych, ograniczając się do twierdzenia, że doszło do częściowego wyegzekwowania należności ponad kwotę 416946,60 złotych, co nie znalazło odzwierciedlenia w prowadzonej egzekucji.

Wyrokiem z dnia 27 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo w zakresie:

a/ żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

b/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 1 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

c/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 2 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

d/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 3 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

e/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 4 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

f/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 5 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

g/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 6 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

h/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 7 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

i/ żądania pozbawienia wykonalności dalszego tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 8 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku - w części przekraczającej zasądzoną w tym nakazie zapłaty kwotę 416946,60 zł [czterystu szesnastu tysięcy dziewięciuset czterdziestu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy] tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty;

umorzył postępowanie w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach procesu.

Sąd ustalił, że Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 roku wydał prawomocny nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt I Nc 198/11, w którym nakazał A. R. zapłacić na rzecz A. G. kwotę 500.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 6250 złotych.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w dniu 11 sierpnia 2011 roku nadał klauzulę wykonalności powyższemu nakazowi zapłaty i wydał tytuł wykonawczy wierzycielowi A. G..

Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 15 września 2011 roku postanowił:

1/ wydać wierzycielowi A. G. drugi tytuł wykonawczy: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 r. (sygn. I Nc 198/11) - w celu ustanowienia i wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim;

2/ wydać wierzycielowi A. G. trzeci tytuł wykonawczy: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 r. (sygn. I Nc 198/11) - w celu ustanowienia i wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości wpisanej w księgach wieczystych nr: (...), (...) prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Szczecinie;

3/ wydać wierzycielowi A. G. czwarty tytuł wykonawczy: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 r. (sygn. I Nc 198/11) celem przeprowadzenia egzekucji z ruchomości dłużnika oraz z rachunków bankowych.

Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 30 grudnia 2011 roku postanowił wydać wierzycielowi A. G. piąty tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 r., sygn. I Nc 198/11 wraz z klauzulą wykonalności – w celu wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego z nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której prowadzona

jest księga wieczysta nr (...) przez komornika sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie.

Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 25 stycznia 2012 roku postanowił:

1/ wydać wierzycielowi A. G. szósty tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wydane przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 r., sygn. I Nc 198/11 wraz z klauzulą wykonalności – w celu wszczęcia i prowadzenia przez komornika sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie postępowania egzekucyjnego z:

a/ nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...);

b/ spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Pozwany A. G. na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. (1) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. R. celem wyegzekwowania należności głównej w kwocie 500.000 złotych, odsetek ustawowych od tej kwoty od dnia 17 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty, kosztów procesu w kwocie 6250 złotych oraz kosztów klauzuli w kwocie 6 złotych. Na skutek tego wniosku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Km 5014/11. W toku tego postępowania pozwany w piśmie z dnia 17 czerwca 2013 roku ograniczył egzekucję do kwoty 416.946,60 złotych tytułem należności głównej i odsetek do dnia 15 kwietnia 2013 roku w kwocie 65046,89 złotych. W ramach tego postępowania nie wyegzekwowano żadnej należności.

Pozwany A. G. na podstawie tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 4 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie - M. K. (2) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. R.. Na skutek tego wniosku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Km 2109/11. W toku tego postępowania doszło do wyegzekwowania części należności. W wyniku tego doszło do ograniczenia egzekucji do kwoty 416.946,60 złotych tytułem należności głównej i odsetek wynoszących do dnia 19 kwietnia 2014 roku kwotę 119695,45 złotych oraz dalszych odsetek w kwocie 148,50 złotych dziennie.

Pozwany A. G. na podstawie tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 5 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie L. W. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. R.. Na skutek tego wniosku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Km 1606/12. W ramach tego postępowania jest prowadzona egzekucja z nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której prowadzona jest księga wieczystą nr (...). W toku tego postępowania nie wyegzekwowano żadnej należności, natomiast wierzyciel złożył wniosek o ograniczenie egzekucji o kwotę 193.322,20 złotych, wskazując aktualny stan zadłużenia na dzień 10 lutego 2015 roku z wyszczególnieniem należności głównej i odsetek. Przedmiotem egzekucji na dzień 29 kwietnia 2015 roku była kwota 416.946,60 złotych tytułem należności głównej, odsetki do dnia 29 kwietnia 2015 roku w kwocie 164351,16 złotych i dalsze odsetki w wysokości 91,39 złotych dziennie.

Pozwany A. G. na podstawie tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 6 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie T. Z. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego

przeciwko A. R.. Na skutek tego wniosku zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Km 3232/11. W toku tego postępowania została wszczęta egzekucja z nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...). W ramach tego postępowania nie wyegzekwowano żadnej należności, natomiast wierzyciel w piśmie z dnia 3 kwietnia 2015 roku ograniczył egzekucję do kwoty 416.946,60 złotych tytułem należności głównej i odsetek do dnia 10 lutego 2015 roku w kwocie 157405,86 złotych oraz dalszych odsetek i kosztów procesu. Na dzień 9 kwietnia 2015 roku przedmiotem egzekucji była kwota 416.946,60 złotych tytułem należności głównej, odsetki do dnia 9 kwietnia 2015 roku w kwocie 162706,22 złotych i dalsze odsetki w wysokości 91,39 złotych dziennie oraz koszty procesu w kwocie 6250 złotych.

Na wniosek pozwanego A. G. prowadzona była także przeciwko A. R. egzekucja przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie - M. K. (2) w sprawie o sygn. akt Km 2421/10, której podstawą stanowił tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 8 października 2010 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 219/10, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 18 listopada 2010 roku oraz tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2011 roku, sygn. akt I ACa 719/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 12 stycznia 2012 roku. Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 roku przekazano sprawę do dalszego prowadzenia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. (1).

Na wniosek pozwanego A. G. przeciwko A. R. prowadzona jest także egzekucja przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. (1) w sprawie o sygn. akt Km 892/14 na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 1041/12, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 4 października 2012 roku.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Okręgowy wskazał, że powód ostatecznie w toku postępowania ograniczył powództwo do żądań wskazanych w punkcie pierwszym sentencji, w pozostałym zakresie cofając pozew. Biorąc pod uwagę, że powyższe cofnięcie pozwu było skuteczne, gdyż nie zachodziły okoliczności wskazane w art. 203 § 4 k.p.c., należało na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzyć postępowanie w tej części. Z tego względu orzeczono jak w punkcie II sentencji.

Natomiast powództwo w pozostałym zakresie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą prawną żądania pozwu stanowi art. 840 § 1 k.p.c. Zgodnie z dyspozycją wyżej wymienionego przepisu „Dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia:

1/ jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności; a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2/ jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy; a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3/ jeżeli małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść”.

Sąd wskazał, że w rozpoznawanej sprawie strona powodowa ograniczyła powództwo do żądania częściowego pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku oraz dalszych tytułów wykonawczych oznaczonych numerami 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, przy czym powództwo swoje opierała ostatecznie wyłącznie na twierdzeniu, że w ramach postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie jednego z tytułów wykonawczych doszło do wyegzekwowania części zasądzonej należności, co nie znalazło odzwierciedlenia w postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych w oparciu o inne tytuły wykonawcze.

W rozpoznawanej sprawie nie stanowi przedmiotu sporu, że Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny w dniu 30 czerwca 2011 roku wydał prawomocny nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt I Nc 198/11, w którym nakazał A. R. zapłacić na rzecz A. G. kwotę 500.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 6250 złotych. Bezsporne jest także, że postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 11 sierpnia 2011 roku nadano klauzulę wykonalności powyższemu nakazowi zapłaty, nadając mu tym samym przymiot tytułu wykonawczego w rozumieniu art. 840 k.p.c. Poza sporem pozostaje także, że na wniosek pozwanego zostały mu wydane dalsze tytuły wykonawcze, przy czym wbrew twierdzeniom powoda na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy brak podstaw do przyjęcia, że tych dalszych tytułów wykonawczych było aż osiem. Sąd ustalił bowiem, że oprócz pierwotnego tytułu wykonawczego zostało wydanych jedynie pięć dalszych tytułów wykonawczych oznaczonych numerami 2, 3, 4, 5 i 6. Nie doszło w szczególności do wydania tytułu wykonawczego numer 1 innego niż pierwotny tytuł wykonawczy, albowiem pierwszy tytuł wykonawczy nie był opatrzony żadnym numerem, zaś następne tytuły wykonawcze nosiły numery 2, 3, 4, 5 i 6. Na marginesie zaznaczyć trzeba, że zasada jest, że w przypadku wydawania dalszych tytułów wykonawczych ich numeracja zawsze zaczyna się od numeru 2, albowiem pierwszym tytułem wykonawczym jest pierwotny tytuł wykonawczy. Nie został naprowadzony także żaden dowód wskazujący na wydanie dalszych tytułów wykonawczych oznaczonych numerami 7 i 8. Już ta okoliczność czyni bezzasadnym żądanie pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku oznaczonych numerami 1, 7 i 8. W tym stanie rzeczy, skoro nie istnieją tytuły wykonawcze w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku oznaczone jako tytuły wykonawcze numer 1, 7 i 8, strona powodowa nie może domagać pozbawienia wykonalności tak określonych tytułów wykonawczych.

W zakresie pozostałych tytułów wykonawczych objętych żądaniem pozwu Sąd podkreślił, że dalszy tytuł wykonawczy nie ma bytu samoistnego. Wydając kolejny tytuł wykonawczy sąd nie nadaje po raz kolejny klauzuli wykonalności, a jedynie wydaje dodatkowy oryginał tytułu. Z tego względu pozbawienie wykonalności pierwotnego tytułu wykonawczego odnosi skutek wobec wszystkich dalszych tytułów i uzasadnia umorzenie na podstawie art. 825 pkt. 2 k.p.c. także postępowań egzekucyjnych prowadzonego na podstawie dalszych tytułów wykonawczych. W konsekwencji uznać trzeba, że dłużnik nie ma interesu prawnego w domaganiu się pozbawienia wykonalności dalszych tytułów wykonawczych, albowiem jest wystarczające w tej mierze wytoczenie powództwa przeciwegzekucyjnego skierowanego przeciwko pierwszemu tytułowi wykonawczemu. W rozpoznawanej sprawie w przypadku tytułów wykonawczych oznaczonych numerami 2 i 3 dodatkowo należy zwrócić uwagę, że powyższe tytuły wykonawcze nie mogły w istocie stanowić podstawy wszczęcia postępowania egzekucyjnego sensu stricte, albowiem drugi tytuł wykonawczy został wydany wierzycielowi w celu ustanowienia i wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim; zaś trzeci tytuł wykonawczy - w celu ustanowienia i wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości wpisanej w księgach wieczystych nr: (...), (...), (...) prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Szczecinie. Biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 793 k.p.c. w treści dalszego tytułu wykonawczego oznacza się cel, do którego ten tytuł ma służyć, którym związany jest organ prowadzący postępowanie egzekucyjne, nie było możliwe wykorzystanie tytułów wykonawczych oznaczonych numerami 2 i 3 jako podstawy wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego, a jedynie w celu złożenia wniosku o wpis hipoteki w dziale

IV właściwej księgi wieczystej. Za prawidłowością tego stanowiska przemawia fakt, że w istocie w oparciu o te dwa tytuły wykonawcze nie zostały wszczęte żadne postępowania egzekucyjne. Gdyby jednak hipotetycznie założyć, że takie postępowanie egzekucyjne byłoby prowadzone, to dłużnik mógłby domagać się jego umorzenia na podstawie art. 825 pkt. 3 k.p.c., albowiem prowadzenie egzekucji pozostawałoby w sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego, to jest oznaczonym w tym tytule celem jego wydania. W konsekwencji również z tego względu powód nie ma interesu prawnego w domaganiu się pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych wydanych w celu dokonania wpisu hipoteki w księgach wieczystych prowadzonych dla nieruchomości powoda – tym bardziej, że ewentualny wyrok pozbawiający wykonalności tytułu wykonawczego nie uzasadniałby zmiany treści księgi wieczystej, gdyż w tym zakresie właściwe byłoby powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

Konkludując, w tym stanie rzeczy powód miałby interes prawny jedynie w domaganiu się pozbawienia wykonalności pierwszego tytułu wykonawczego, jakim jest nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku.

Zauważyć należy, że dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części tylko wówczas, gdy zaistnieją okoliczności przewidziane w art. 840 k.p.c. - z tym zastrzeżeniem, że sąd bada zasadność powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wyłącznie w granicach zarzutów określonych przez powoda, przy czym zgodnie z treścią art. 843 § 3 k.p.c. powód powinien w pozwie przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu.

W niniejszej sprawie – jak wskazano wyżej - strona powodowa po ograniczeniu podstawy faktycznej powództwa żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego opierała przede wszystkim na zarzucie, iż doszło do częściowego wyegzekwowania świadczenia zasądzonego w tym tytule wykonawczym w ramach postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie - M. K. (2) w sprawie o sygnaturze akt Km 2109/11, której podstawą był czwarty tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku.

W istocie poza sporem pozostaje, że w toku tego postępowania została wyegzekwowana kwota 83053,40 złotych, co doprowadziło do ograniczenia egzekucji w zakresie należności głównej do kwoty 416.946,60 złotych. Podkreślenia jednak wymaga, że z dokumentów urzędowych w postaci informacji sporządzonych przez właściwych komorników sądowych wynika, że na dzień zamknięcia rozprawy fakt wyegzekwowania powyższego świadczenia został uwzględniony w ramach innych postępowań egzekucyjnych prowadzonych w oparciu o ten sam tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku. Z dokumentów tych po pierwsze wynika, że na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku jest prowadzona egzekucja przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. (1) pod sygnaturą akt Km 5014/11, w toku której pozwany wierzyciel ograniczył egzekucję do kwoty 416.946,60 złotych tytułem należności głównej. Po drugie, na podstawie dowodów z dokumentów sąd ustalił, że na podstawie tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 5 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku jest prowadzona egzekucja przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie L. W. pod sygnaturą akt Km 1606/12, przy czym na wniosek wierzyciela doszło do ograniczenia egzekucji do kwoty 416.946,60 złotych tytułem należności głównej. Po trzecie, w oparciu o wskazane wyżej dowody z dokumentów zostało ustalone, że na podstawie tytułu wykonawczego oznaczonego numerem 6 w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku jest prowadzona egzekucja przez Komornika

Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie T. Z. pod sygnaturą akt Km 3232/11 i w toku tego postępowania wierzyciel w piśmie z dnia 3 kwietnia 2015 roku ograniczył egzekucję do kwoty 416.946,60 złotych tytułem należności głównej. W związku z tym fakt wyegzekwowania części należności został uwzględniony w ramach wszystkich postępowań egzekucyjnych prowadzonych na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 198/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 roku, co czyni zarzuty podniesione w tym zakresie przez stronę powodową chybionymi.

Dodatkowo Sąd wskazał, że w doktrynie i judykaturze prawa cywilnego przyjmuje się, że powództwo opozycyjne z art. 840 może być wytoczone dopiero po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, nawet jeżeli nie doszło jeszcze do wszczęcia egzekucji, jednak dłużnik traci prawo do wytoczenia takiego powództwa z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym, co nie odbiera mu możliwości poszukiwania sądowej ochrony jego praw w odrębnym postępowaniu [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 roku, I PKN 197/01, Wokanda 2002, nr 12, poz. 27; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1988 roku, I CR 255/88, LEX nr 8929; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1978 roku, III CRN 310/77, LEX nr 8055]. Z tego względu fakt, że doszło do wyegzekwowania części należności nie uzasadnia żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – chociażby wierzyciel dysponował dalszymi tytułami wykonawczymi, na podstawie których prowadzone są inne postępowania egzekucyjne niż to, w ramach którego doszło do wyegzekwowania części świadczenia. Z uwagi na charakter dalszego tytułu wykonawczego, który nie ma bytu samoistnego, fakt wyegzekwowania należności w jednym postępowaniu egzekucyjnym powinien być uwzględniany z urzędu przez komornika w innych postępowaniach egzekucyjnych prowadzonego na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, zaś ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie mogą być zwalczane w ramach środków prawnych przysługujących dłużnikowi w ramach postępowania egzekucyjnego, w szczególności wniosku o umorzenie postępowania lub skargi na czynność komornika.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, sąd uznał, że brak jest wskazanych w art. 840 k.p.c. podstaw do pozbawienia tytułów wykonawczych wykonalności i z tego powództwo jako bezzasadne należało oddalić, co znalazło odzwierciedlenie w rozstrzygnięciu zawartym w punkcie I sentencji.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się przede wszystkim na dowodach z dokumentów przedłożonych przez strony i pochodzących od organów egzekucyjnych, albowiem ich autentyczność i wiarygodność nie budzą wątpliwości, a zarazem okazały się one przydatne dla ustalenia istotnych w badanej sprawie okoliczności faktycznych dotyczących wydania nakazu zapłaty stanowiącego tytuły egzekucyjne, nadania im klauzuli wykonalności, wydania tytułów wykonawczych oraz prowadzenia na podstawie powyższych tytułów wykonawczych postępowań egzekucyjnych w stosunku do powoda. Sąd w tym zakresie przyjął za podstawę ustaleń także dowody z przesłuchania stron. W pozostałym zakresie sąd pominął zawnioskowane przez strony dowody, albowiem z uwagi na ograniczenie powództwa zarówno co do samego żądania, jak i jego podstawy faktycznej, zbędne było czynienie ustaleń faktycznych w kontekście zgłoszonego pierwotnie przez powoda zarzutu potrącenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. Stosownie do wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić stronie wygrywającej poniesione przez nią koszty procesu niezbędne do celowego dochodzenia swych praw lub celowej obrony.

W niniejszej sprawie uznać należy, że pozwany wygrał sprawę w całości i z tego względu należy się mu zwrot wszystkich kosztów procesu od powoda

Powyższy wyrok w pkt. I i III zaskarżył apelacją powód, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia tj. art. 793 k.p.c. w zw. z art. 825 pkt 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż dalsze tytuły wykonawcze wydane na podstawie tego przepisu nie mają samoistnego charakteru i w konsekwencji pozbawienie wykonalności pierwotnego tytułu wykonawczego odnosi

skutek wobec wszystkich dalszych tytułów wykonawczych i uzasadnia umorzenie postępowań prowadzonych na ich podstawie, podczas gdy prawidłowa interpretacja tego przepisu wskazuje, że dalsze tytuły wykonawcze mają samodzielny charakter.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego tj., art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez uznanie, że wyegzekwowanie części należności nie uzasadnia żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, chociażby wierzyciel dysponował dalszymi tytułami wykonawczymi, na podstawie których prowadzone są inne postępowania egzekucyjne oraz poprzez uznanie, że przepis ten wymaga, aby powód wykazał istnienie po jego stronie interesu prawnego w pozbawieniu tytułu prawnego wymagalności, podczas gdy prawidłowa interpretacja tego przepisu prowadzi do wniosku, że wykazanie interesu prawnego nie jest przesłanką pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego oraz że wyegzekwowanie części należności jest wystarczająco ku temu podstawą.

W oparciu o wskazane zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt I oraz w pkt III poprzez:

- pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r. do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 2 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 3 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 4 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 5 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 6 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 7 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- pozbawienie wykonalności dalszego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r., oznaczonego numerem 8 do kwoty do kwoty należności głównej 416946,60 zł,

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, według norm przepisanych,

ewentualnie:

2. uchylenia zaskarżonego orzeczenia w pkt I oraz pkt III i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji,

a ponadto:

3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego,

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE:

Apelacja okazała się częściowo uzasadniona.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że Sąd Apelacyjny akceptuje ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, które za wyjątkiem istnienia tytułów wykonawczych numer 7 i 8 nie były kwestionowane. W tym zakresie dodatkowo Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z dokumentów w aktach sprawy I Nc 198/11, stwierdzając jednoznacznie, że ostatni wydany przez Sąd Okręgowy tytuł wykonawczy jest oznaczony nr 6.

Ta konstatacja prowadzi do jednoznacznego wniosku, że brak jest tytułów egzekucyjnych w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w dniu 30 czerwca 2011 r. sygn.. akt: I Nc 198/11, zaopatrzonych w klauzulę wykonalności i oznaczonych numerami 7 oraz 8, a więc brak jest przedmiotu sporu w tym zakresie. Słusznie więc Sąd Okręgowy w tym zakresie roszczenie powoda oddalił.

Także za prawidłowe należy uznać rozstrzygnięcie dotyczące tytułu numer 4, który to został wyegzekwowany do kwoty 83053,40 zł. Sąd Apelacyjny w pełni podziela argumentację Sądu pierwszej instancji w tym względzie, wskazując jedynie dodatkowo za Sądem Najwyższym, że dłużnik traci prawo wytoczenia powództwa przewidzianego w art. 840 § 1 pkt 2 KPC z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym. Powództwo opozycyjne ma charakter powództwa zmierzającego do wydania orzeczenia konstytutywnego, gdyż wyrok taki przekształca istniejący dotąd między stronami stosunek prawny i działa ex nunc. Celem powództwa opozycyjnego jest udaremnienie możliwości przeprowadzenia jakiegokolwiek egzekucji i powód w pełni osiąga cel związany z tym powództwem, jeżeli uzyska rozstrzygnięcie stwierdzające, że tytuł został pozbawiony wykonalności. W razie więc wyegzekwowania należności objętej tytułem wykonawczym powództwo opozycyjne, już z tego względu jest bezprzedmiotowe – vide: wyrok SN z dnia 12 lutego 2015 r. sygn.. akt: IV CSK 272/14.

Natomiast nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, że wobec faktu, iż kolejne tytuły wykonawcze są de facto ściśle powiązane z tytułem pierwszym, który został zaopatrzony w klauzulę wykonalności oraz mogą służyć do egzekucji jedynie w zakresie w nich oznaczonym, powód nie ma interesu prawnego w żądaniu pozbawienia wykonalności kolejnych tytułów w sytuacji, gdy na podstawie jednego z nich część świadczenia zostaje wyegzekwowana. Przede wszystkim wskazana przez Sąd możliwość obrony dłużnika przed egzekucją rodzi poważne wątpliwości co do jej skuteczności. Zasadniczo gospodarzem postępowania egzekucyjnego jest wierzyciel i to on decyduje w granicach posiadanego tytułu o zakresie egzekucji. Dłużnik może niweczyć wnioski wierzyciela jedynie w sytuacjach enumeratywnie wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego. Art. 825 pkt. 2 k.p.c. pozwala komornikowi umorzyć postępowanie egzekucyjne jeżeli prawomocnym wyrokiem pozbawiono tytuł wykonawczy wykonalności. W każdym jednak przypadku należy mieć na względzie ten tytuł, który w danej sprawie egzekucyjnej stanowi podstawę jej prowadzenia. Skoro więc wierzyciel uzyskał 6 tytułów, z których na podstawie jednego wyegzekwował część należności, dłużnik chcąc zapobiec egzekwowaniu świadczenia ponad istniejące zobowiązanie posiada interes prawny w uzyskaniu wyroku odnoszącego się do każdego z tytułów znajdujących się w obrocie prawnym, zwłaszcza gdy egzekucje są prowadzone równolegle, ale przez różne organy egzekucyjne. Nadto należy podkreślić, że aby skutecznie żądać umorzenia egzekucji dłużnik musi dysponować wyrokiem pozbawiającym tytuł egzekucyjny wykonalności, przy czym utrwalony jest pogląd, że istnieje możliwość żądania częściowego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Oddalając powództwo w całości w tym do tytułu pierwotnego, Sąd Okręgowy uniemożliwił właśnie skorzystanie przez dłużnika z tej instytucji. Dłużnik bowiem nie dysponował

żadnym orzeczeniem, które w ramach art. 825 pkt. 2 k.p.c. mógłby przedstawić organowi egzekucyjnemu celem częściowego umorzenia egzekucji. Jednocześnie uszło uwadze Sądu Okręgowego, że wzmianka o wyegzekwowaniu części należności, która generalnie w przypadku posługiwania się przez wierzyciela jednym tytułem, chroni dłużnika przed ponowną egzekucją, znajduje się jedynie na tytule oznaczonym numerem 4.

Nie można jednak także generalnie podzielić poglądu Sądu pierwszej instancji co do wyłączenia możliwości zastosowania art. 840 k.p.c. w okolicznościach rozpoznawanej sprawy przez inne przepisy egzekucyjne. W postępowaniu egzekucyjnym funkcjonują w sposób autonomiczny różne środki ochrony prawnej, a osoba uprawniona może z nich swobodnie korzystać. Na tym tle powstaje pragmatyczny problem umiejętnego korzystania z tych środków, adekwatnego do zaistniałej sytuacji. Nie ma natomiast hierarchii środków prawnych (wniosku, skargi, powództwa, zarzutów.), ponieważ uruchomienie każdego z nich uzależnione jest od ustawowych przesłanek. Jeżeli istniejąca sytuacja dozwala na wykorzystanie kilku środków prawnych naraz, to wybór należy do uprawnionego. Bez wątplenia w niniejszej sprawie sytuacja powoda mieści się w dyspozycji art. 840 §1 pkt.2 k.p.c. i nie można odmówić powodowi prawa skorzystania z tego przepisu.

Sąd Apelacyjny zdaje sobie oczywiście sprawę, że to stanowisko może prowadzić do eskalacji procesów o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w sytuacji istnienia wielu kolejnych tytułów w sytuacji, gdy z każdego z nich dojdzie do częściowego wyegzekwowania świadczenia. Jednakże nie jest to wina stron niniejszego postępowania, lecz braku legislacji w tym zakresie. Ustawodawca dopuszczając możliwość prowadzenia egzekucji z różnych składników mienia dłużnika na podstawie kolejnych tytułów wykonawczych w żadnej normie nie przewidział konieczności przekazu informacji pomiędzy organami egzekucyjnymi, prowadzącymi postępowanie na podstawie kolejnych tytułów, zmierzającego do ustalania stanu egzekucji. Nie nałożył także w tym względzie na wierzyciela żadnych obowiązków, poza oczywiście ogólnym obowiązkiem odszkodowawczym w sytuacji nadmiernej egzekucji, który jednak nie chroni dostatecznie dłużnika, zwłaszcza w przypadku egzekucji z nieruchomości. Nie istnieje także regulacja pozwalająca dłużnikowi na swoiste wymuszenie na wierzycielu - oczywiście w granicach prawa, ograniczenie wniosków egzekucyjnych w sprawach, prowadzonych na podstawie kolejnych tytułów wykonawczych w sytuacji częściowej skuteczności egzekucji na podstawie jednego z nich, a jak chociażby wynika z niniejszej sprawy takiego ograniczenia wierzyciel dokonał dopiero w toku postępowania o pozbawienie wykonalności tytułów.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny uznał, że powód ma interes prawny w domaganiu się pozbawienia wykonalności istniejących tytułów egzekucyjnych poza tytułem numer cztery, na podstawie którego skuteczna egzekucja się toczyła.

W tym miejscu należało także rozważyć kwestie tytułów wydanych w celu wpisu hipoteki przymusowej. W piśmiennictwie i orzecznictwie dość powszechnie występuje pogląd, zgodnie z którym hipoteka przymusowa jest szczególnym środkiem egzekucyjnym, a postępowanie o jej wpis w księdze wieczystej jest postępowaniem egzekucyjnym (tak m.in. uchwała SN z 8 października 2003 r., III CZP 68/2003, LexisNexis nr 364411, OSNC 2004, nr 12, poz. 191; wyrok TK z 10 lipca 2012 r., P. 15/2012, OTK-A 2012, nr 7, poz. 77; postanowienia SN: z 12 czerwca 1997 r., III CKN 72/97, Lexis.pl nr 327783; z 23 stycznia 2004 r., III CK 245/2002, Lexis.pl nr 372436; z 22 czerwca 2005 r., III CK 675/2004, Lexis.pl nr 1825304; z 27 maja 2010 r., III CZP 27/2010, OSNC-ZD 2011, nr A, poz. 7; z 9 stycznia 2013 r., III CSK 69/2012, Lexis.pl nr 5165370; z 17 kwietnia 2013 r., I CSK 433/2012, Lexis.pl nr 7216262). Por. np. P. Drapała, *Ustanowienie...*, s. 63; J. Ignatowicz, J. Wasilkowski, w: *System prawa cywilnego*, t. II, s. 778-779; K. Piasecki, *Księgi...*, s. 198; R. Polak, K. Scheuring, *Hipoteka...*, s. 79; S. Rudnicki, *Ustawa...*, s. 330. Są oczywiście poglądy przeciwne, stwierdzające, że hipoteka ta służy głównie zabezpieczeniu roszczeń, ale również egzekucji wierzytelności niespłaconej w terminie. Nie jest jednak środkiem egzekucyjnym.

Nie wdając się w szczegółową analizę obu poglądów, stwierdzić należy, że bez tytułu wykonawczego wpisu hipoteki przymusowej jest niemożliwy – vide: art. 109 ust.1 u.k.w., chyba że wierzyciel dysponuje jednym z dokumentów wymienionych enumeratywnie w art. 110 u.k.w. W niniejszej sprawie jednak taki wyjątek nie występuje. Treść tytułu, a więc wysokość objęte nim świadczenia rzutuje na wysokość hipoteki. Dłużnik jest więc zainteresowany wysokością istniejącego zobowiązania, stwierdzonego tytułem, gdyż od niego zależy wysokość prawa rzeczowego

obciążającego jego nieruchomości, a co za tym idzie możliwość przeniesienia jej własności, dalszego obciążenia czy też zebrania środków na spłatę i wykreślenie hipoteki. Przy czym dopóki nieruchomość stanowi własność dłużnika, istnieje możliwość uzyskania wpisu prawa na nieruchomości. W niniejszej sprawie pozwany nie wykazał, aby w chwili orzekania nie istniała możliwość dokonania wpisu, o ile rzeczywiście hipoteka nie jest wpisana na nieruchomościach, wskazanych w tytułach, a tym samym istnieje możliwość posłużenia się tym tytułem w ramach postępowania wieczystoksięgowego. Stąd też także w tym zakresie roszczenie powoda zostało uwzględnione.

Biorąc powyższe pod uwagę na podstawie art. 386§1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zmienił częściowo zaskarżony wyrok i pozbawił wykonalności tytuły wykonawcze tj nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny z dnia 30 czerwca 2011, sygn. akt I Nc 198/11, opatrzony klauzulą wykonalności z dnia 11 sierpnia 2011 r. oraz dalsze tytuły oznaczone numerami 2,3,5 i 6 ponad kwotę należności głównej 416946,60 zł, a powództwo o pozbawienie tytułu nr 4,7 i 8 oddalił, przy czym w sentencji zamieścił także tytuł nr 1 – objęty pozwem, chociaż roszczenie to nie było zaskarżone, jednak pierwotne oddalenie powództwa w całości obejmowało także ten tytuł i musiało znaleźć odzwierciedlenie w ostatecznej sentencji. Natomiast apelację w pozostałej części oddalił.

Zmiana rozstrzygnięcia merytorycznego, spowodowała także konieczność zmiany orzeczenia o kosztach procesu przed sądem pierwszej instancji. Biorąc pod uwagę, że każda ze stron częściowo uległa swojemu przeciwnikowi, Sąd odwoławczy na podstawie art. 100 k.p.c. zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu. Na tej samej podstawie rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego, gdyż także każda ze stron utrzymała częściowo swoje stanowisko procesowe.

E. Buczkowska-Żuk I. Wiszniewska E. Skotarczak
